

### Nieuwsberichten 2010

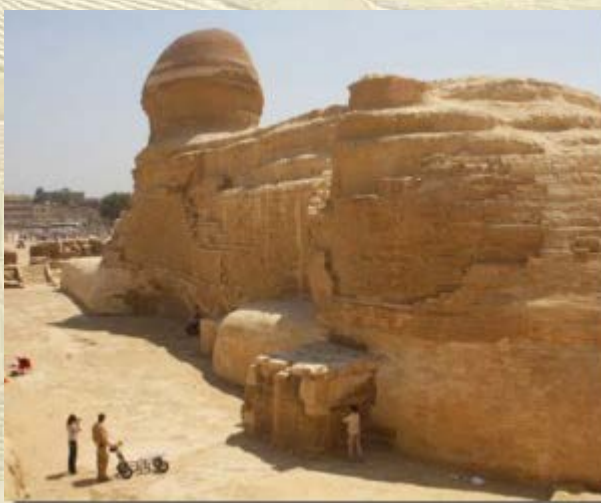
[Home](#)

Op deze pagina treft u egyptologische nieuwsberichten aan uit 2010. De meest recente berichten staan bovenaan.

Indien u op de hoogte wilt worden gesteld van het meest recente nieuws op het vlak van het Oude Egypte, kunt u zich hier aanmelden voor het ontvangen van een Egyptologische nieuwsbrief:

[Informatie](#).

Terug naar het [archief](#).



Onderzoek aan de sfinx

#### Brokstukken beelden Amenhotep III

**Begin december 2010** maakte dr. Zahi Hawass bekend dat twee granieten brokstukken van beelden zijn gevonden in het dodentemplcomplex van Amenhotep III op de westoever van Loeksor: [info](#).

#### Piramidebouw

Op **maandag 29 november 2010** stak de theorie dat de Egyptenaren hun piramides bouwden met blokken beton steek weer de kop op. Deze omstreden theorie dateert uit 1988 en is afkomstig van de Franse geochemicus Joseph Davidovits: [info](#).

Een recent onderzoek aan de knikpiramide te Dasjoer onder leiding van Prof.dr. Kenneth MacKenzie van de Victoria University te Nieuw-Zeeland zou er op wijzen dat de piramidebouwers inderdaad zelf blokken produceerden van een primitief soort beton: [info](#).

Interessant is het resultaat van het onderzoek uit 2005 aan een brokstuk van de piramide van Choefoe door de Nederlandse onderzoeker dr. Menno Blauw van de TU Delft. Hij is verbonden aan het Reactor Instituut Delft (RID) en heeft met de modernste technieken aangetoond dat het kalksteen beslist niet gegoten is: [info](#).



De piramide van Choefoe

#### Arsinoë II

Op **maandag 29 november 2010** werd bekend dat de egyptologe Maria Nilsson van de Universiteit van Göteborg een onderzoek heeft afgerond aan de voorstellingen van de kroon op het hoofd van de Ptolemaïsche koningin Arsinoë II. Haar conclusie luidt dat zij als vrouwelijke farao over Egypte heeft geheerst: [info](#).

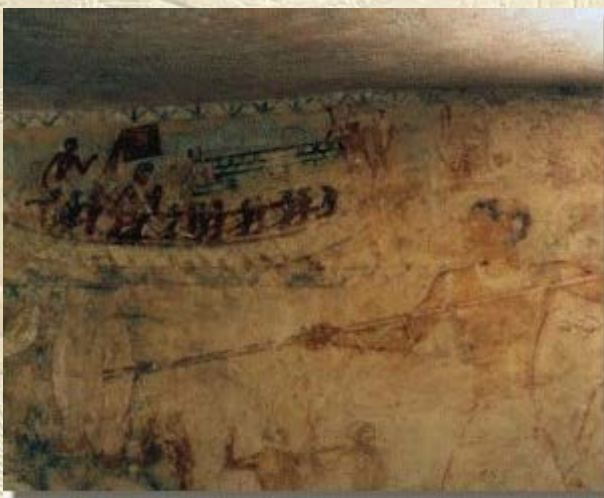
#### Mastaba in Gizeh

Op **maandag 18 oktober 2010** werd bekend dat archeologen bij de piramides van Gizeh een gedecoreerde onderaardse grafkamer van een mastaba hebben ontdekt. Een mastaba is een uit kalksteen vervaardigd rechthoekig grafbouwwerk aan de voet van de koningspiramides. Het geldt als de bovenbouw van een meestal rechtstreeks uit de rotsbodem gehakte ongedecoreerde grafkamer. In een mastaba is een offerkapel te vinden, versierd met voorstellingen uit het





**Factum arte**



**Het graf van Roedj-ka**

geïdealiseerde dagelijks leven van de overledene. Het ontdekte graf dateert uit de 5de dynastie (2465-2323 v.Chr.) en behoorde toe aan Roedj-ka, een priester die verantwoordelijk was voor het instandhouden van de dodencultus voor koning Chafra uit de 4de dynastie, bekend van de sfinx en de middelste piramide. De offerkamer van het graf van Roedj-ka is versierd met schilderingen die men er zou mogen verwachten. Zo is te zien hoe Roedj-ka staand in een papyrusboot met een speer twee vissen spietst. Ook is te zien hoe hij in gezelschap van zijn echtgenote is gezeten achter een rijk gevulde offertafel. Het graf van Roedj-ka werd aangetroffen vlakbij de plaats waar onderzoek wordt gedaan aan de restanten van een woongemeenschap van de arbeiders die de piramides hebben gebouwd: [info](#).

#### **Replica van koningsgraf**

Factum arte is een Spaans bedrijf dat is gespecialiseerd in het maken van facsimile's van oude muurschilderingen. Hoge resolutieopname en de productie van nauwkeurige facsimile's van wandschilderingen in de meest bedreigde graven in het Dal der Koningen maken deel uit van een belangrijk initiatief van de Egyptische Hoge Raad van Oudheden onder leiding van Zahi Hawass. Dit bijzonder goede project is **medio september 2010** van start gegaan en moet op termijn gaan leiden tot de totstandkoming van exacte replica's van belangrijke Thebaanse graven die voor goed voor het publiek zullen worden gesloten. Inmiddels is toestemming verleend voor opnames en facsimileproductie van de graven van Sethi I, Nefertari en Toetanchamon: [info](#).

#### **Moeder der broodvormen**

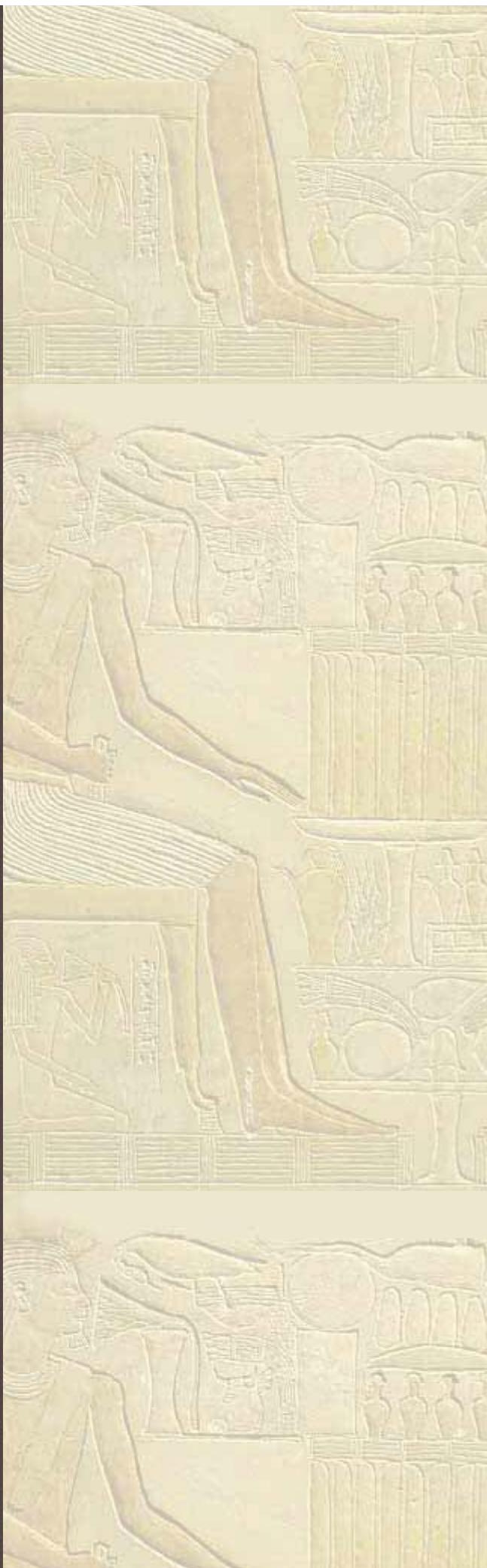
De Amerikaanse egyptoloog Dr. John Coleman Darnell, verbonden Yale University, heeft in **september 2010** in het kader van de Theban Desert Road Survey een oude handelspost voor karavanen ontdekt in het woestijngebied tussen Loeksor en de oase Charga. De streek staat bekend als Oemm Magawir 'Moeder van de broodvormen'. Klik voor meer informatie op: [info](#).

#### **Pareldrank van Cleopatra**

Er zit mogelijk een kern van waarheid in de legende die beschrijft hoe de Egyptische koningin Cleopatra een parel verwerkte in een drankje. Dat beweert Professor Prudence Jones van Montclair State University naar aanleiding van door hem uitgevoerd een experiment: [info](#).

#### **Talatatblokken**





Ook over een andere beroemde Egyptische koningin, de beeldschone Nefertiti, is recentelijk meer informatie vrijgekomen. Maar liefst 16.000 talatatblokken die in Loeksor worden bewaard, zijn gefotografeerd en worden voor een deel ontsloten via het Internet: [info](#).

#### Huis van Howard Carter als museum

Het voormalige opgravingshuis van de Britse archeoloog Howard Carter, de ontdekker van het graf van Toetanchamon, is onlangs ingericht als een klein museum. Het huis is gelegen op een heuvel aan het begin van de weg die die loopt door de wadi naar het Dal der Koningen: [info](#).

#### Onderzoek in de piramide van Choefoe

Onder de codenaam Djedi zal een team van de Leeds University School of Mechanical Engineering onder leiding van Dr. Robert Richardson in **december 2010** een robot gestuurd onderzoek verrichten aan de zogenaamde luchtschachten in de piramide van Choefoe. In 1992 werd voor het eerst een camera bevestigd aan een robot. Deze onderzocht de zestig meter lange schuinoplopende schacht aan de zuidzijde van de 'koninginnenkamer'. Een ware sensatie was het dat de camerabeelden aan het eind van de smalle tunnel een kalkstenen plaat toonde met twee koperen handvatten. In 2002 werd een vervolg gemaakt met het onderzoek. Een gat werd geboord door de stenen plaat. Camerabeelden toonden vervolgens op ongeveer 20 centimeter afstand een ruw bewerkt blok kalksteen dat door Dr. Zahi Hawass voor een verzegelde deur werd gehouden. De robot die nu via de schacht naar boven wordt gezonden wordt in staat geacht een gat te boren door de steen die zich vrijwel aan de buitenkant van de piramide bevindt: [info](#).

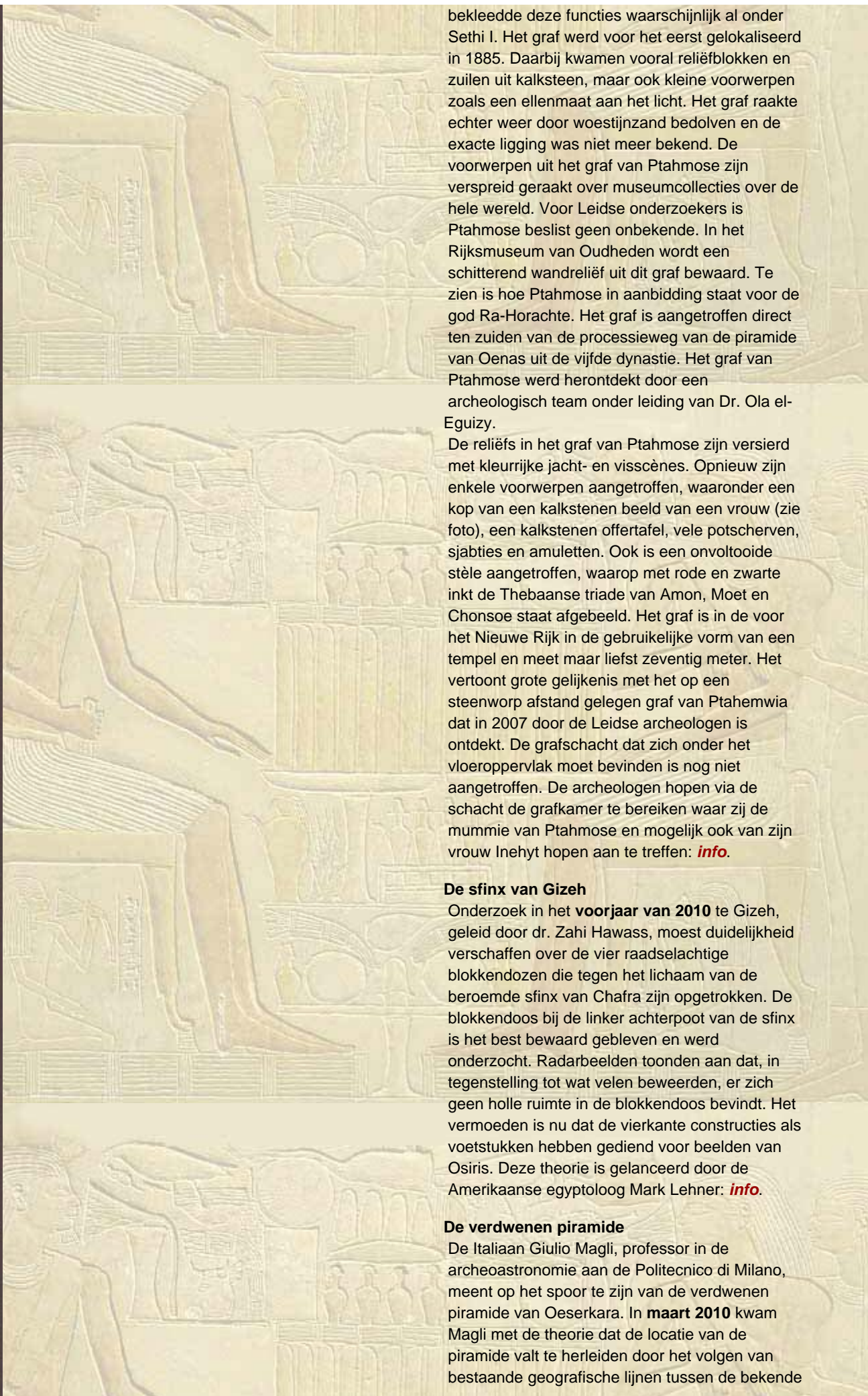
#### Ontdekking van de graven van Sjendoea en Chonsoe

Egyptische archeologen onder leiding van Dr. Zahi Hawass hebben in **juni 2010** de graven van Sjendoea en zijn zoon Chonsoe ontdekt. De graven zijn gelegen in de buurt van het raadselachtige bouwwerk Gisir el-Moedir ten westen van de trappenpiramide van Djoser te Sakkara. Een ronduit schitterend bewaard gebleven schijndeur uit het graf van de opzichter van de koningschrijvers Sjendoea maakt duidelijk dat we met een graf uit de zesde dynastie van doen hebben. In het graf zijn enkele schalen en bakken uit kalksteen in de vorm van een eend aangetroffen. Hierin bevonden zich de restanten van eenden die als voedsel zouden gaan dienen voor de ka-ziel van Sjendoea: [info](#).

#### Ontdekking van het graf van Ptahmose

Egyptische archeologen van de Universiteit van Caïro hebben in de maand **mei 2010** het graf van Ptahmose te Sakkara herontdekt. Ptahmose was koningschrijver, burgemeester van Memfis, opperrentmeester in de tempel van Ptah en opzichter van het schathuis. Ook was hij generaal van het leger onder Ramses II. Ptahmose





bekleedde deze functies waarschijnlijk al onder Sethi I. Het graf werd voor het eerst gelokaliseerd in 1885. Daarbij kwamen vooral reliëfblokken en zuilen uit kalksteen, maar ook kleine voorwerpen zoals een ellenmaat aan het licht. Het graf raakte echter weer door woestijnzand bedolven en de exacte ligging was niet meer bekend. De voorwerpen uit het graf van Ptahmose zijn verspreid geraakt over museumcollecties over de hele wereld. Voor Leidse onderzoekers is Ptahmose beslist geen onbekende. In het Rijksmuseum van Oudheden wordt een schitterend wandreliëf uit dit graf bewaard. Te zien is hoe Ptahmose in aanbidding staat voor de god Ra-Horachte. Het graf is aangetroffen direct ten zuiden van de processieweg van de piramide van Oenas uit de vijfde dynastie. Het graf van Ptahmose werd herontdekt door een archeologisch team onder leiding van Dr. Ola el-Eguizy.

De reliëfs in het graf van Ptahmose zijn versierd met kleurrijke jacht- en visscènes. Opnieuw zijn enkele voorwerpen aangetroffen, waaronder een kop van een kalkstenen beeld van een vrouw (zie foto), een kalkstenen offertafel, vele potscherven, sjabties en amuletten. Ook is een onvoltooide stèle aangetroffen, waarop met rode en zwarte inkt de Thebaanse triade van Amon, Moet en Chonsoe staat afgebeeld. Het graf is in de voor het Nieuwe Rijk in de gebruikelijke vorm van een tempel en meet maar liefst zeventig meter. Het vertoont grote gelijkenis met het op een steenworp afstand gelegen graf van Ptahemwia dat in 2007 door de Leidse archeologen is ontdekt. De grafschacht dat zich onder het vloeroppervlak moet bevinden is nog niet aangetroffen. De archeologen hopen via de schacht de grafkamer te bereiken waar zij de mummie van Ptahmose en mogelijk ook van zijn vrouw Inehyt hopen aan te treffen: **info**.

#### De sfinx van Gizeh

Onderzoek in het **voorjaar van 2010** te Gizeh, geleid door dr. Zahi Hawass, moest duidelijkheid verschaffen over de vier raadselachtige blokkendozen die tegen het lichaam van de beroemde sfinx van Chafra zijn opgetrokken. De blokkendoos bij de linker achterpoot van de sfinx is het best bewaard gebleven en werd onderzocht. Radarbeelden toonden aan dat, in tegenstelling tot wat velen beweerden, er zich geen holle ruimte in de blokkendoos bevindt. Het vermoeden is nu dat de vierkante constructies als voetstukken hebben gediend voor beelden van Osiris. Deze theorie is gelanceerd door de Amerikaanse egyptoloog Mark Lehner: **info**.

#### De verdwenen piramide

De Italiaan Giulio Magli, professor in de archeoastronomie aan de Politecnico di Milano, meent op het spoor te zijn van de verdwenen piramide van Oeserkara. In **maart 2010** kwam Magli met de theorie dat de locatie van de piramide valt te herleiden door het volgen van bestaande geografische lijnen tussen de bekende





piramides uit de zesde dynastie. Koning Oeserkara was de tweede koning van de zesde dynastie. Magli veronderstelt dat de piramides te Sakkara bewust zijn gebouwd op de snijpunten van denkbeeldige diagonaallijnen tussen piramides. Dit principe zou ook gelden voor de piramides van Gizeh en Aboesir. De Italiaanse onderzoeker gaat er van uit dat de piramide van Oeserkara ten zuiden van de piramide van Djoser is gelegen. Hij koppelt de plaats aan de in Zuid-Sakkara gelegen piramides van Pepi I en Merenra uit de zesde dynastie. Magli stelde eerder vast dat de piramide van Pepi I diagonaal in verbinding staat met de piramide van Oeserkaf uit de vijfde dynastie. De piramide van Merenra zou diagonaal kunnen worden gekoppeld aan die van Oenas ook uit de vijfde dynastie. Hierdoor ontstaan twee diagonale lijnen. Het punt waar deze twee diagonaallijnen elkaar kruisen heeft Magli verbonden met de trappenpiramide van Djoser uit de derde dynastie. Het middelpunt van deze nieuwe denkbeeldige lijn ziet Magli als de meest uitgelezen plaats voor de ligging van de piramide van Oeserkara. De opvallende theorie van Magli is in een artikel verschenen van het blad *Mediterranean Archaeology and Archaeometry: info*. Een Engelstalige samenvatting van het artikel van Magli is te vinden in een pdf-bestand uit het door André Veldmeijer uitgegeven tijdschrift *Palarch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology* 7(5): 1-9: **Palarch**.

#### Beeld van Taharka

In **januari 2010** is in de Soedanese plaats Dangeil, ter hoogte van de vijfde cataract in de Nijl, op ongeveer 350 kilometer ten Noordoosten van Chartoem een bijzonder beeld van koning Taharka uit de 25ste dynastie ontdekt. **info**.

[Home](#)
[Cursussen](#)
[Lezingen](#)
[Excursies](#)
[Rondleidingen](#)
[Reizen Egypte](#)
